รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง สิ่งมีชีวิตสัมพันธ์กับอะไรบ้าง อย่างไร (1)

ครูผู้สอน ครูธิดารัตน์ เมฆหมอก

จากรูปภาพ
นักเรียนเห็น
สิ่งมีชีวิตอะไรบ้าง

รูปภาพจาก https://shorturl.asia/1P5QW

จากรูปภาพ
นักเรียนเห็น
สิ่งไม่มีชีวิตอะไรบ้าง

รูปภาพจาก https://shorturl.asia/1P5QW

นักเรียนคิดว่า
สิ่งมีชีวิตในรูปภาพ
สัมพันธ์กับอะไรบ้าง
อย่างไร

รูปภาพจาก https://shorturl.asia/1P5QW

กิจกรรมที่ 1 สิ่งมีชีวิตสัมพันธ์กับอะไรบ้าง อย่างไร

รูปภาพจาก https://www.pexels.com/th-th/photo/6480239/

จุดประสงค์

สังเกตและอธิบายความสัมพันธ์
ของสิ่งมีชีวิตกับสิ่งต่าง ๆ ในแหล่งที่อยู่

วัสดุอุปกรณ์

วีดิทัศน์เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่

https://ipst.me/13033

กิจกรรมที่ 1 สิ่งมีชีวิตสัมพันธ์กับอะไรบ้าง อย่างไร

หน้า 3

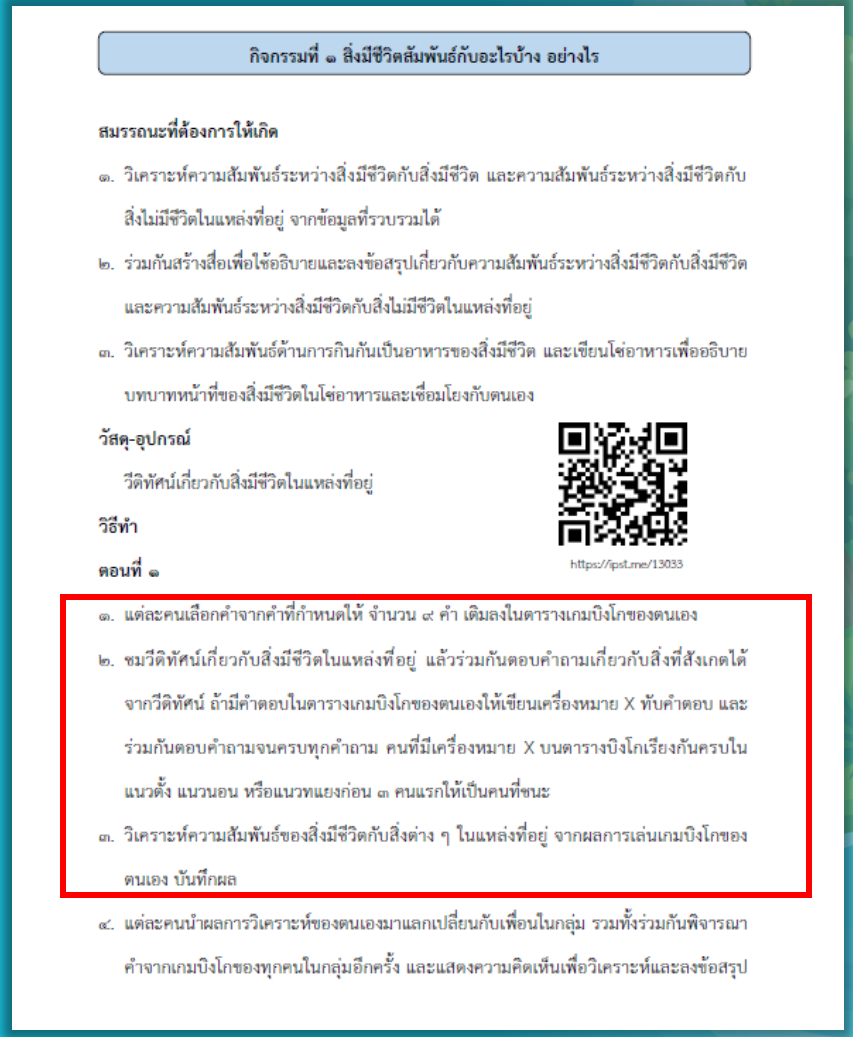

กิจกรรมที่ ๑ สิ่งมีชีวิตสัมพันธ์กับอะไรบ้าง อย่างไร

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด

๑. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิตในแหล่งที่อยู่ จากข้อมูลที่รวบรวมได้

๒. ร่วมกันสร้างสื่อเพื่อใช้อธิบายและลงข้อสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิตในแหล่งที่อยู่

๓. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้านการกินกันเป็นอาหารของสิ่งมีชีวิต และเขียนโซ่อาหารเพื่ออธิบายบทบาทหน้าที่ของสิ่งมีชีวิตในโซ่อาหารและเชื่อมโยงกับตนเอง

วัสดุ-อุปกรณ์

วีดิทัศน์เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่

https://ipst.me/13033

วิธีทำ

ตอนที่ ๑

๑. แต่ละคนเลือกคำจากคำที่กำหนดให้ จำนวน ๙ คำ เติมลงในตารางเกมบิงโกของตนเอง

๒. ชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่ แล้วร่วมกันตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตได้จากวีดิทัศน์ ถ้ามีคำตอบในตารางเกมบิงโกของตนเองให้เขียนเครื่องหมาย X ทับคำตอบ และร่วมกันตอบคำถามจนครบทุกคำถาม คนที่มีเครื่องหมาย X บนตารางบิงโกเรียงกันครบในแนวตั้ง แนวนอน หรือแนวทแยงก่อน ๓ คนแรกให้เป็นคนที่ชนะ

๓. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับสิ่งต่าง ๆ ในแหล่งที่อยู่ จากผลการเล่นเกมบิงโกของตนเอง บันทึกผล

๔. แต่ละคนนำผลการวิเคราะห์ของตนเองมาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในกลุ่ม รวมทั้งร่วมกันพิจารณาคำจากเกมบิงโกของทุกคนในกลุ่มอีกครั้ง และแสดงความคิดเห็นเพื่อวิเคราะห์และลงข้อสรุป

วิธีทำ

ตอนที่ 1

1. แต่ละคนเลือกคำจากคำที่กำหนดให้จำนวน 9 คำ เติมลงในตารางเกมบิงโกของตนเอง

วิธีทำ

2. ชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่ แล้วร่วมกันตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตได้จากวีดิทัศน์ ถ้ามีคำตอบในตารางเกมบิงโกของตนเองให้เขียนเครื่องหมาย X ทับคำตอบ

วิธีทำ

ร่วมกันตอบคำถามจนครบทุกคำถาม

คนที่มีเครื่องหมาย X บนตารางบิงโกเรียงกันครบ

ในแนวตั้ง แนวนอน หรือแนวทแยงก่อน 3 คนแรก

ให้เป็นคนที่ชนะ

วิธีทำ

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับสิ่งต่าง ๆ ในแหล่งที่อยู่ จากผลการเล่นเกมบิงโกของตนเอง บันทึกผล

ใบงาน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต และระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิต

หน้า 5

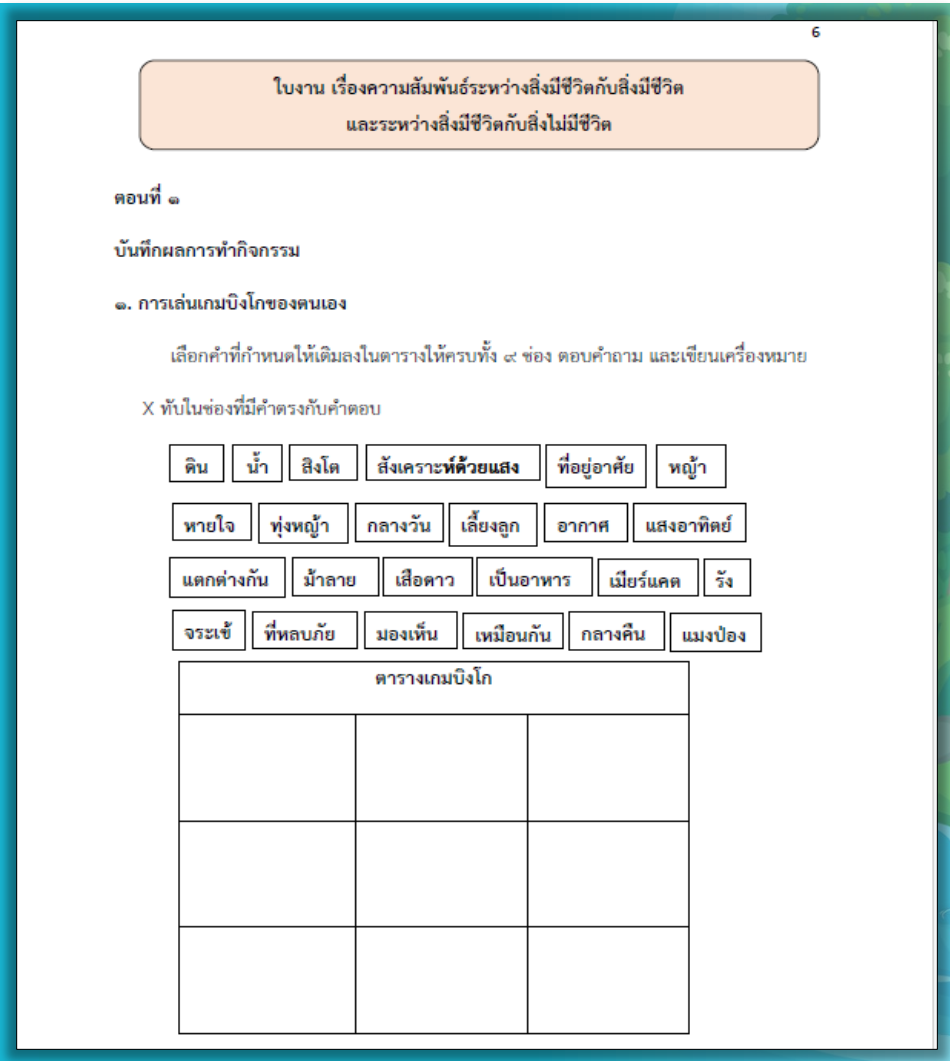

6

ใบงาน เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต
และระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิต

ตอนที่ ๑

บันทึกผลการทำกิจกรรม

๑. การเล่นเกมบิงโกของตนเอง

เลือกคำที่กำหนดให้เติมลงในตารางให้ครบทั้ง ๙ ช่อง ตอบคำถาม และเขียนเครื่องหมาย

X ทับในช่องที่มีคำตรงกับคำตอบ

ดิน	น้ำ	สิงโต	สังเคราะห์ด้วยแสง	ที่อยู่อาศัย	หญ้า	
หายใจ	ทุ่งหญ้า	กลางวัน	เลี้ยงลูก	อากาศ	แสงอาทิตย์	
แตกต่างกัน	ม้าลาย	เสือดาว	เป็นอาหาร	เมียร์แคต	รัง	
จระเข้	ที่หลบภัย	มองเห็น	เหมือนกัน	กลางคืน	แมงป่อง	

ตารางเกมบิงโก		

ตอนที่ 1

บันทึกผลการทำกิจกรรม

1. การเล่นเกมบิงโกของตนเอง

เลือกคำที่กำหนดให้เติมลงในตารางให้ครบทั้ง 9 ช่อง ตอบคำถาม และเขียนเครื่องหมาย X ทับในช่องที่มีคำตรงกับคำตอบ

ดิน น้ำ สิงโต สังเคราะห์ด้วยแสง ที่อยู่อาศัย

หญ้า หายใจ ทุ่งหญ้า กลางวัน เลี้ยงลูก อากาศ

แสงอาทิตย์ แตกต่างกัน ม้าลาย เสือดาว

เป็นอาหาร เมียร์แคต รัง จระเข้ ที่หลบภัย

มองเห็น เหมือนกัน กลางคืน แมงป่อง

ดิน น้ำ สิงโต สังเคราะห์ด้วยแสง ที่อยู่อาศัย

หญ้า หายใจ ทุ่งหญ้า กลางวัน เลี้ยงลูก อากาศ

แสงอาทิตย์ แตกต่างกัน ม้าลาย เสือดาว

เป็นอาหาร เมียร์แคต รัง จระเข้ ที่หลบภัย

มองเห็น เหมือนกัน กลางคืน แมงป่อง

ตารางเกมบิงโก		

ให้นักเรียนเลือกคำทั้งที่เป็น

- สิ่งมีชีวิต
- สิ่งไม่มีชีวิต
- คำอื่น ๆ

ลงในตารางเกมบิงโก

ตารางเกมบิงโก

ตารางเกมบิงโก

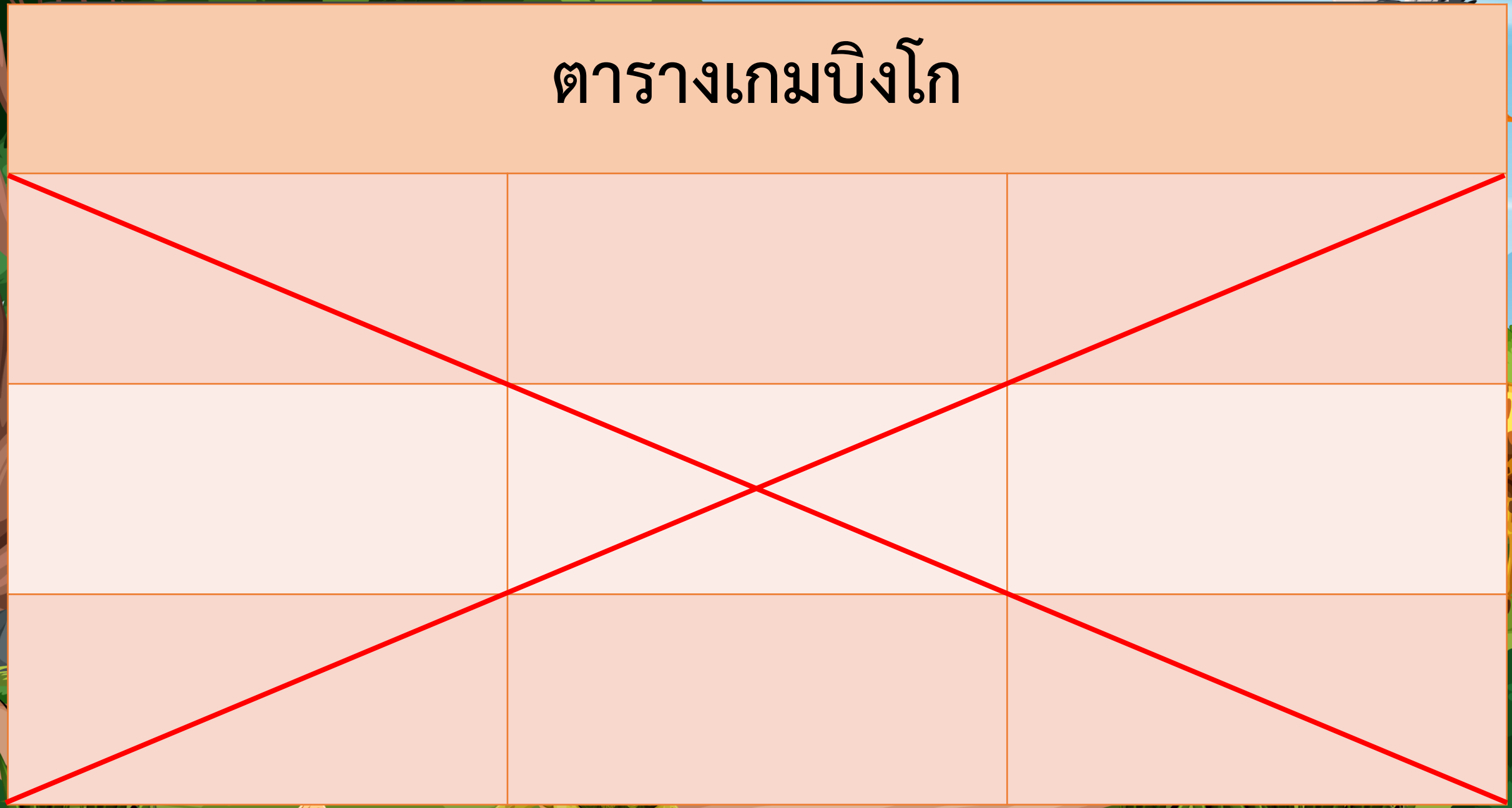

กิจกรรมปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงในการทำกิจกรรมนักเรียน

เลือกคำจากคำที่กำหนดให้เติมลงในตารางเกมบิงโก

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทางการทำกิจกรรม

1. ครูแจกใบงาน หน้า 6
2. ครูคอยช่วยแนะนำให้นักเรียนเลือกคำลงในตารางเกมบิงโกให้หลากหลาย

ชมวีดิทัศน์

สังเกตอะไร

รูปภาพจาก https://www.pexels.com/th-th/photo/6480239/

ชมวีดิทัศน์

สังเกตชนิดของสิ่งมีชีวิต
สังเกตสิ่งมีชีวิตกำลังทำอะไร
สังเกตสิ่งไม่มีชีวิต

รูปภาพจาก https://www.pexels.com/th-th/photo/6480239/

ชมวีดิทัศน์

นักเรียนต้องมาร่วมกันตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตได้จากการชมวีดิทัศน์และใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับสิ่งต่าง ๆ ในแหล่งที่อยู่

รูปภาพจาก https://www.pexels.com/th-th/photo/6480239/

กิจกรรมปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงในการทำกิจกรรมนักเรียน

ชมวีดิทัศน์แล้วร่วมกันตอบคำถาม
เกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตได้จากวีดิทัศน์

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทางการทำกิจกรรม

ครูคอยช่วยแนะนำให้นักเรียนตั้งใจสังเกต
ชนิดของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ : ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่

เผยแพร่โดย : Compulsory-Science IPST

เผยแพร่วันที่ 18 ต.ค. 2023

ที่มา : https://ipst.me/13033

ตอบคำถามต่อไปนี้

แหล่งที่อยู่ในวีดิทัศน์คือที่ใด → ทุ่งหญ้า

ช่วงเวลาในวีดิทัศน์
เป็นกลางวันหรือกลางคืน → กลางวัน

ตอบคำถามต่อไปนี้

รู้ได้อย่างไรว่า
เป็นเวลากลางวัน → มีแสงอาทิตย์

แสงสำคัญกับ
สิ่งมีชีวิตอย่างไร →
ช่วยให้พืชสังเคราะห์แสง
ช่วยให้สัตว์มองเห็น

ตอบคำถามต่อไปนี้

แหล่งน้ำที่ทุ่งหญ้ามีความสำคัญกับจระเข้อย่างไร → เป็นที่อยู่อาศัย

เพราะเหตุใดขณะลอยตัวจระเข้จึงต้องให้ส่วนหัวโผล่เหนือน้ำ → เพราะต้องหายใจ

ตอบคำถามต่อไปนี้

สิ่งมีชีวิตที่ทุ่งหญ้าแห่งนี้ ใช้สิ่งใดในการหายใจ → อากาศ

นอกจากสัตว์แล้ว ที่ทุ่งหญ้า มีสิ่งมีชีวิตอะไรอีก → พืช/หญ้า/ต้นไม้

ตอบคำถามต่อไปนี้

การดำรงชีวิตของพืช
ที่ทุ่งหญ้านี้ต้องใช้สิ่งใดบ้าง

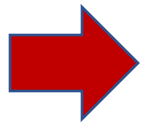

แสง น้ำ อากาศ

อาหารของสิงโตกับม้าลาย
เหมือนหรือแตกต่างกัน

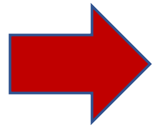

แตกต่างกัน

ตอบคำถามต่อไปนี้

อาหารของสิงโตคืออะไร → ม้าลาย

หญ้าสำคัญต่อม้าลายอย่างไร → เป็นอาหาร

ตอบคำถามต่อไปนี้

ม้าลายไปที่แหล่งน้ำเพื่ออะไร → กินน้ำ

สัตว์ชนิดใดที่กินสิงโตเป็นอาหาร → จระเข้ เสือดาว

ตอบคำถามต่อไปนี้

อาหารของเสือดาวคืออะไร → สิงโต

สัตว์ที่ต่อสู้กับงูคืออะไร → เมียร์แคต

ตอบคำถามต่อไปนี้

เมียร์แคตกินอะไรเป็นอาหาร → แมงป่อง

นอกจากหาอาหารแล้วสิงโตกับเมียร์แคตใช้บริเวณทุ่งหญ้าทำอะไร → เลี้ยงลูก

ตอบคำถามต่อไปนี้

รังของแมงป่อง
กับเมียร์แคตอยู่ที่ใด

ในดิน

ดินมีความสำคัญอย่างไร
ต่อแมงป่องและเมียร์แคต

เป็นรังหรือ
เป็นที่หลบภัย

ดิน น้ำ สิงโต สังเคราะห์ด้วยแสง ที่อยู่อาศัย

หญ้า หายใจ ทุ่งหญ้า กลางวัน เลี้ยงลูก อากาศ

แสงอาทิตย์ แตกต่างกัน ม้าลาย เสือดาว

เป็นอาหาร เมียร์แคต รัง จระเข้ ที่หลบภัย

มองเห็น เหมือนกัน กลางคืน แมงป่อง

ตารางเกมบิงโก

ใบงาน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต และระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิต

หน้า 6

สิ่งมีชีวิต ได้แก่ .....

สิ่งไม่มีชีวิต ได้แก่ .....

ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับสิ่งต่าง ๆ ที่พบในแหล่งที่อยู่ ได้แก่ .....

.....

.....

.....

.....

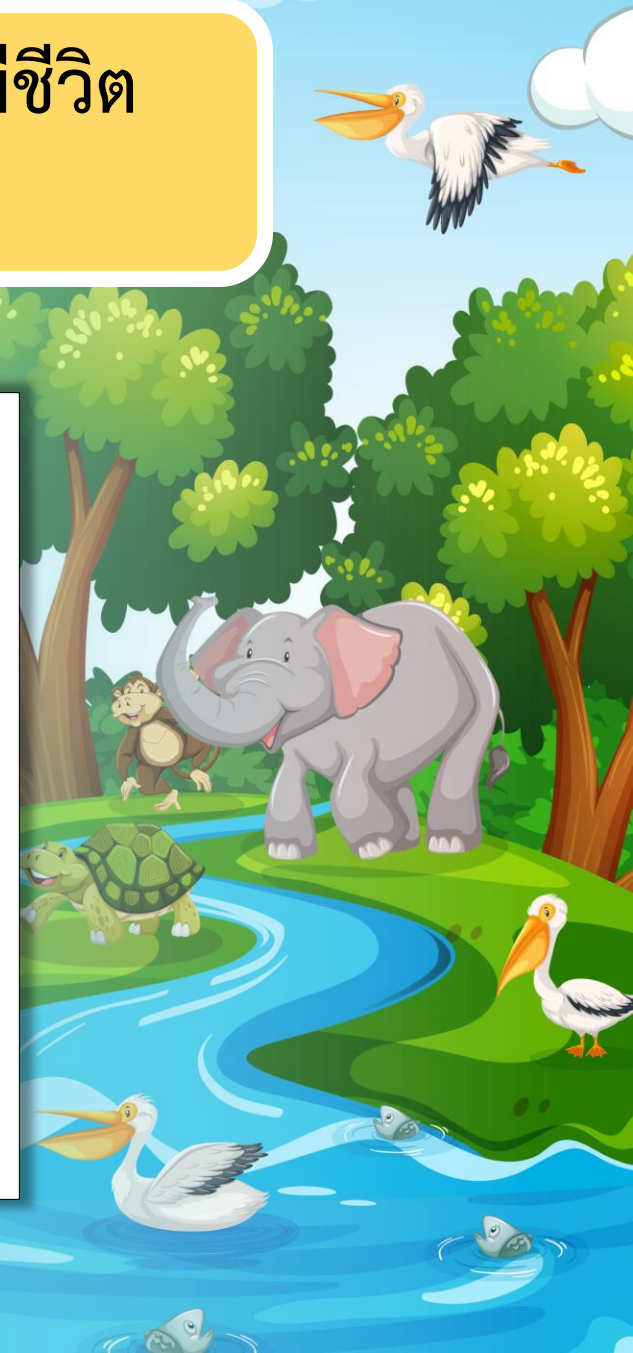

ยกตัวอย่าง

สิ่งมีชีวิต ได้แก่

หญ้า ม้าลาย

.....

.....

สิ่งไม่มีชีวิต ได้แก่

อากาศ

.....

.....

ยกตัวอย่าง

ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับสิ่งต่าง ๆ ที่พบในแหล่งที่อยู่ ได้แก่ หญ้าเป็นอาหารของม้าลาย.....

.....

.....

กิจกรรมปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงในการทำกิจกรรมนักเรียน

1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับสิ่งต่าง ๆ ในแหล่งที่อยู่ จากผลการเล่นเกมบิงโกของตนเอง บันทึกผล
2. อภิปรายผลการทำกิจกรม

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทางการทำกิจกรรม

1. ครูแจกใบงาน หน้า 6
2. ครูให้นักเรียนนำเสนอและร่วมกันอภิปรายผลการทำกิจกรรม

สิ่งมีชีวิต ได้แก่

.....

.....

สิ่งไม่มีชีวิต ได้แก่

.....

.....

ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับสิ่งต่าง ๆ ที่พบในแหล่งที่อยู่ ได้แก่ .....

.....

.....

ให้นักเรียนทำแบบประเมินตนเอง หน้า 11

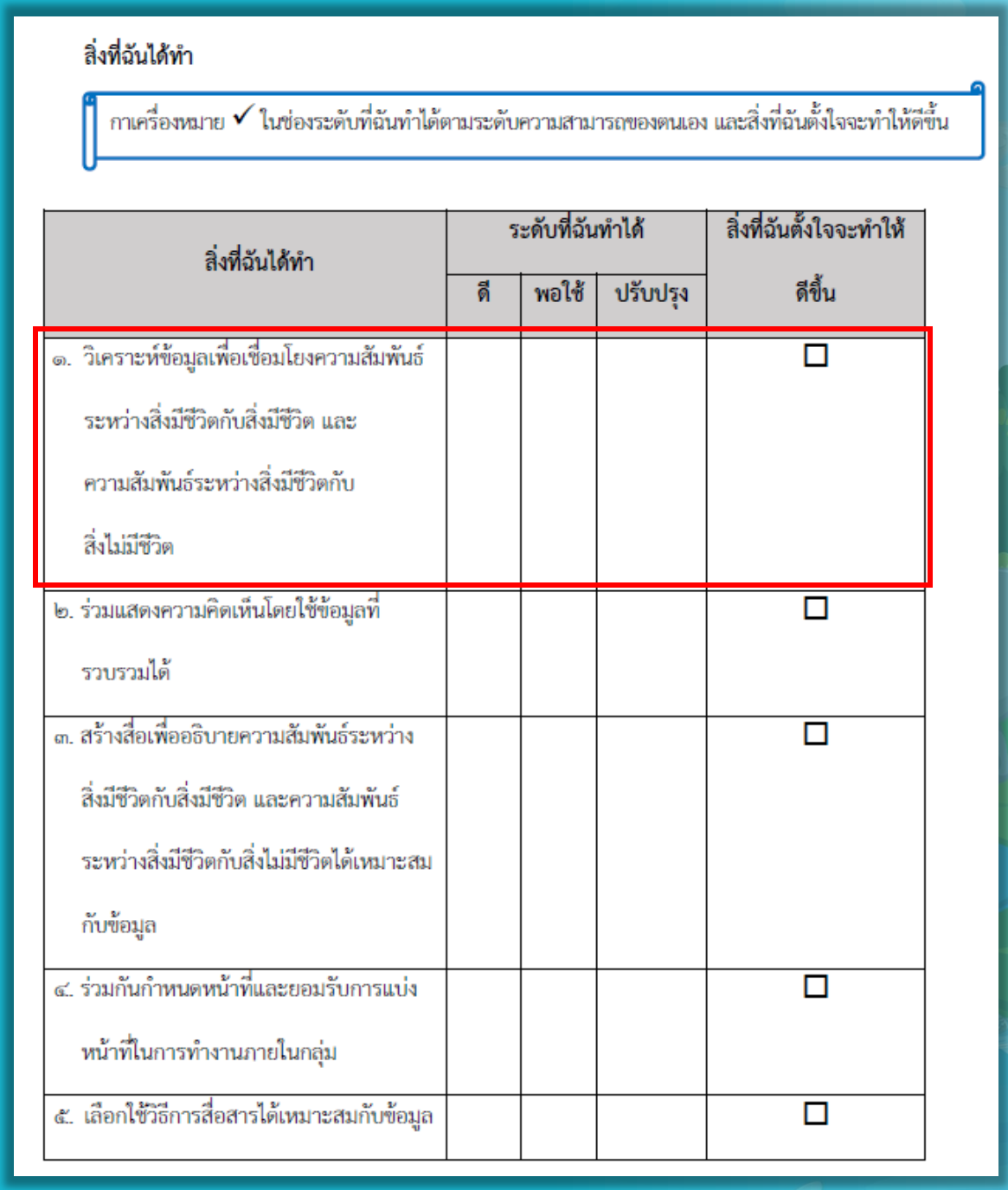

สิ่งที่ฉันได้ทำ

กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้			สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิต				☐
๒. ร่วมแสดงความคิดเห็นโดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้				☐
๓. สร้างสื่อเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิตได้เหมาะสมกับข้อมูล				☐
๔. ร่วมกันกำหนดหน้าที่และยอมรับการแบ่งหน้าที่ในการทำงานภายในกลุ่ม				☐
๕. เลือกใช้วิธีการสื่อสารได้เหมาะสมกับข้อมูล				☐

สิ่งที่ฉันได้ทำ

กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้			สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มีชีวิต				☐

สรุปบทเรียน

ในแหล่งที่อยู่หนึ่ง ๆ สิ่งมีชีวิต
จะมีความสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ
ในแหล่งที่อยู่

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

สิ่งมีชีวิตสัมพันธ์กับอะไรบ้าง

อย่างไร (2)

สิ่งที่ต้องเตรียมครั้งต่อไป

กระดาษถ่ายเอกสาร